ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ЗА ЗИМЕН СЕМЕСТЪР на 2026/2027 г.

Специалност: **АРАБИСТИКА**

Пояснения:

1) Подробна информация за технологията за записване през СУСИ е публикувана в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“.

Задължително се запознайте с *Кратки указания за записване*

2) Смисълът на посоченото „Ограничение“ е кои студенти имат възможност да записват дисциплината:

- без - без ограничение, т.е. всеки студент от Университета;

- **фак** - само за студенти от същия факултет;

- **спец** - само за студенти от същата специалност;

- курс - само за студенти от същия курс.

3) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини, които са за предишен курс от същата специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутона „Само тези към моя учебен план – останали“.

4) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини от друга специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутона „Само тези извън моя учебен план“, като в предложеното меню може да се избере специалността (за подробна информация вижте „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“).

5) Когато дисциплината е част от профил, който дава професионална квалификация, СУСИ дава възможност тя да бъде открита по-лесно (вижте описанието в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“)

II курс Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

История на Египет	курс	2+0	3	проф. д-р Теодор Леков	Курсът представлява изложение на основните източници за историята на Древен Египет. Въведение в египетската хронология, периодизация и проблематика през призмата на археологическите и писмените паметници. Целта на курка е да представи механизма на историческо изследване, да разграничи фикцията от реалните исторически данни и начините на тяхното интерпретиране.
Арабски език в песен	курс	0+2	2	д-р Христина Чобанова	Целта на семинарния курс «АРАБСКИ ЕЗИК В ПЕСЕН. РАЗГОВОРЕН КУРС», който се провежда изцяло на арабски език, е студентите да развият комуникативните си умения във владеенето на езика, като обсъждат текстове на произведения на класическото и съвременно арабско музикално творчество, които илюстрират езика в разнообразните му вариативности – класически, съвременен книжовен и различни териториални диалекти в техния по-стандартизиран стил (класически и съвременен фолклор) или най-нов сленг. Семинарните занякия на дисциплината «АРАБСКИ ЕЗИК В ПЕСЕН. РАЗГОВОРЕН КУРС» се предшестват от самостоятелна извънаудиторна работа на студентите и протичат под формата на комуникативни и интерактивни задачи, които обединяват основните дейности в изучаването на езика: четене и резюмиране на източници, отнасящи се до историческия и културен фон на създаването на музиката и лириката, слушане, писане и събеседване по определени теми с активно и продуктивно говорене от страна на студентите.
Арабска диалектология	курс	2+1	3	д-р Христина Чобанова	Целта на дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» е да запознае студентите в теоретичен и в емпиричен план с основните групи териториални диалекти, представителни за арабския езиков ареал. Лекционният курс разисква в сравнителен план проблеми на диалектната фонология, морфология, синтаксис и семантика. По време на семинарните занятия студентите анализират текстовете на атрактивни аудио-визуални материали на египетски, сиро-ливански, иракски/заливни и северно африкански арабски диалекти. В курса на обучение по дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» е предвидено индивидуалното разработване на самостоятелна курсова работа и участие в своеобразни „работилници“ (Work Shops), представящи по интересен и полезен начин основните групи териториални арабски диалекти. Активното участие в теоретичните и семинарни занятия на дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» развива рецептивните умения на студентите при слушане на оригинални текстове на арабски диалекти и уменията им за сравнителен анализ на тези текстове на всички езикови нива. Курсът по арабска диалектология е база за овладяването на разговорния арабски език в многобройните социолингвистични проявления на неговата уникална полиглосия.
История на Месопотамия		2+0	3	гл.ас. д-р Страхил Панайотов	Курсът представлява изложение на историята на Древна Месопотамия. Въведение в хронологията, основни периоди на най-старата история на Двуречието и собеностите на историческия процес – причини, следствия, главни събития. Целта на курса е да представи обобщена и нагледна картина на историята на Шумер, Акад, Асирия и Вавилон до 539 г. пр. Хр.

III курс Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 4 кредита**

Иврит, I част	курс	0+4	4	**Д-р Орен Калман**	Това е уводен курс по съвременен еврейски език (иврит). Целта на този курс по иврит е да запознае студентите с модерния иврит, националния език на държавата Израел. Курсът разглежда основните аспекти на езика, включително фонетика, морфология, лексикон и синтаксис, с акцент върху съвременната употреба. Чрез комбинация от учебници и разнообразие от автентични и адаптирани текстове, учениците се запознават с различни регистри на съвременния иврит, включително говорим, литературен език и избрани елементи от библейския иврит като културен и лингвистичен фон. През първите два семестъра студентите усвояват основната граматическа система на езика чрез структурирани, адаптирани материали, подкрепени от писмени и устни упражнения. Този основен етап осигурява необходимата подготовка за третия и четвъртия семестър, в които студентите работят основно с оригинални, неадаптирани текстове. В напредналите етапи на курса се избират учебни материали от вестници, художествена литература и академични източници. Тези текстове се използват за затвърждаване на предварително придобитите граматически знания, разширяване на речника и развитие на четенето. Особен акцент се поставя върху развитието на комуникативната компетентност чрез насочен диалог, ситуационна ролева игра и практическа езикова употреба, базирана на ежедневни контексти.
Сирийски диалект, част I	курс	0+2	2	д-р Христина Чобанова	Целта на лекционния курс към дисциплината **«Сирийски диалект»** е да запознае студентите с нормите на сирийския диалект и да развие базисна комуникативна езикова компетентност, адекватна на социокултурния узус в района на Сирия, Ливан, Йордания и Палестина. Граматическите единици се поднасят чрез диалектни текстове - наративи и диалози, илюстриращи реални ситуации и проблеми от ежедневния живот. В таксито, в ресторанта, в хотела или квартирното бюро, в университета и библиотеката, на пазара, на екскурзия, на кино, при лекаря или на празник у приятели – към всички ситуации са разработени и упражнения – структурни, парафразиращи и възпроизвеждащи автентични диалогови маркери, които помагат за затвърждаването на знанията по диалекта. В семинарите към дисциплината **«Сирийски диалект»** се работи с оригинални аудио-визуални материали, изпълнени от носители на езика.

Турски език, I част	курс	0+4	4	Ас. Денислава Ковачева	Основните цели и задачи на избираемата дисциплина Турски език, I част са обучаемите да се запознават с цялостната граматична система на езика, за да могат бързо да разпознават при четене и слушане отработените форми на отделните категории на частите на речта. Курсът има комплексен, постъпателен характер и практическа насоченост. Материалът е разпределен в 15 комплексни урочни единици (по 4 часа), към всяка от които освен граматика са предвидени различни по вид упражнения, разговори и текст с въпроси към него. Първите уроци са отделени за практическа фонетика. Чрез говорни упражнения и четене на текстове се отработва правилното произношение, интонацията, звуковата хармония, фонетичните промени, ударението и др. С това се цели да се създадат начални умения за разбиране и верен подбор на суфиксите, за да могат студентите в комуникативна ситуация сравнително бързо да образуват тези словоформи, които поради типологията на езика много често съдържат по няколко, прибавяни към корена или основата на думата, суфикса. В раздела морфология основният акцент се поставя върху имената, словосъчетанията, част от служебните думи и част от простите финитни глаголни форми – част от времената в изявително наклонение.

IV курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

Турски език, III част	фак	0+4	5	ас. Денислава Ковачева	Обучението по дисциплината Турски език, III част има за цел да разшири и задълбочи граматическите познания, да усъвършенства езиковите компетентности, способствайки за развиване на уменията на студентите за пълноценна комуникация на турски език, както и да създаде предпоставки за по-нататъшно самостоятелно навлизане в езика. Като се има предвид, че изучаването на турски език започва от нулево ниво, III част и IV част включват практически упражнения по граматика в съответствие с учебното съдържание и работа с текст с обща фабула (новелата Hoşçakal Köyüm). Преговарят се простите финитни глаголни форми – времената от изявително наклонение. Акцентира се върху инфинитните такива в практически план. Предмет на практическите упражнения по граматика (морфология) са различните, типични за съвременния турски език граматични словоформи, структури и функции, както и правилата за тяхната употреба в конкретни комуникативни ситуации Практическите упражнения по лексика имат за цел да затвърдят придобитите лексикални знания и да разширят словното богатство на студентите в определени тематични области, свързани с изучаваната новела. Акцентира се върху синтактичните връзки между думите в някои от словосъчетанията, върху словореда и други. Цели се обучаемите да правят езиково верни граматични трансформации при превод на включените в учебното съдържание на дисциплината граматични аспекти.

Превод на специализирани текстове, I част		1+1	3	Проф. дн. Карим Наама	**Цел на курса** Курсът по специализиран превод има за задача да подготви студентите от Бакалавърска степен за превод на специализирана и научна литература в различни области, да представи терминологичното разнообразие в обществено-политическия и научния текст, проблемите свързани с липсата на унификация на терминология и по-специално на неологизмите в съвременния арабски език, „неформалните" центрове за унификация на терминологията и политиката на арабските организации и институти в областта на терминологията. Поставя се акцент върху стилистиката. **Съдържание** По време на курса – първа част, се работи с текстове от областта на съдебната практика, тероризъм, отбрана, история, енергетика, банково дело, високи технологии, строителство, търговия, туризъм, хранително промишленост, финанси. Текстовете са публицистични, научни и юридически. **Методи на работа** На семинарните занятия текстовете, единият на арабски, а другият на български език, се дискутират, прави се декодиране на смисъла и се възлагат за превод като извънаудиторна работа. Следващото семинарно занятие е посветено на съпоставката между двата текста в терминологично отношение. Преводаческият анализ включва стилистичните особености, терминология и словосъчетания, характерни за съответната област. Обръща се внимание на преводаческите трансформации, функционалните качества на текста, въвеждане на допълнителен информационен текст (бележки под линия). Използват се печатни и електронни речници, бази данни и корпуси. След всяко семинарно занятие се попълва файла с терминология на личния компютър. Всеки студент отбелязва трудностите в терминологично и стилистично отношение, които е срещнал при превода и прави оценка на работата си, предвид критериите за адекватен превод. **Оценяване:** Знанията и уменията на студентите се оценяват под формата на текущ контрол върху предадените готови преводи като извънаудиторна задача. Непредадени в срок текстове се санкционират с намаляване на оценката пропорционално на броя на непредадените текстове.

Превод на типови документи	курс	1+1	3	**ас. Светла Стоева**	**Цел на курса** Курсът по Превод на типови лични документи има за задача да подготви студентите от Бакалавърска степен за превод на най-търсените на пазара преводи, които са във възможностите на студентите от IV курс Арабистика. Целта е да усвоят формите и съдържанието на видовете лични типови документи от различните арабски страни, поради различията в правно-административната лексика, както и формите и съдържанието на българските лични документи и техния превод; да се запознаят с изискванията, регламентирани в нормативните уредби. **Съдържание** По време на курса се работи с оригинални документи, издавани от арабските държави и съответните документи, издавани от българската държава от различни периоди. Обръща се внимание на различните наименования на един документ в различните арабски държави, на терминологичните особености и характерните за административния език словосъчетания. Студентите се запознават с правилата за оформяне на превода на документа върху бланката, регламентирани от българската дирекция „Консулски отношения" и заверката на преводача. Специално внимание се отделя на отговорността на преводача, положил подписа си върху документа, в т. ч. и съдебната отговорност. Запознават се с превода на заверките на арабските документи и тези на българските.. Развиват се уменията на студентите за намиране на преводни еквиваленти, съответстващи на нормите на двата езика. Обръща се внимание на стилистиката в превода на документи на български и арабски език. **Методи на работа** В теоретичната част на курса се прави класификация на основните видове типови лични документи, отбелязват се институциите и органите, които ги издават, значението на регионалната терминология в административния език и значението на точния превод. Работата по време на курса е съсредоточена върху оригинални арабски и български документи, като се прави съпоставка между документа, който се превежда от арабски на български и съответния български документ. При превода на дипломи за различни степени на образованието, студентите се запознават с образователните системи на отделните арабски държави. На семинарните упражнения се дискутира един вид документ, издаден в арабска държава и съответния български документ и се отбелязват ключовите елементи на документите. Те се превеждат като извънаудиторна работа и на следващото семинарно занятие се представят от студентите като добре оформен документ, при спазване на всички изисквания за представяне на превода. За целта се използват печатни и електронни речници, бази данни и корпуси. **Оценяване:** Знанията и уменията на студентите се оценяват под формата на текущ контрол върху предадените готови преводи като извънаудиторна задача. Непредадени в срок текстове се санкционират с намаляване на оценката пропорционално на броя на непредадените текстове. Курсовата работа в

					края на курса представлява превод на 5 типови лични документа от арабски на български и 5 типови лични документа от български на арабски. Един от тях е превод на собствената диплома за средно образование.
Мароканси диалект, I част		0+2	2	**Джихад Медиуби**	Целта на дисциплината **«МАРОКАНСКИ ДИАЛЕКТ – ПЪРВА ЧАСТ»**, семинарен курс, е да запознае студентите с нормите на мароканския диалект (престижния за страната койнизиран на базата на столичните говори на образованите слоеве от населението езиков вариант). Особеностите на този диалект до голяма степен отразяват спецификата на развитието на северноафриканските диалекти на арабския език с активното влияние върху тях от страна на общите за Магриба и непознати за източните арабски страни езикови субстрати и адстрати. Описанието на мароканския диалект на фонетично, морфологично и синтактично ниво протича с отчитане на въздействието на диалектите на автохтонното амазигско население на тези територии като диахронен субстрат и синхронен адстрат на мароканския диалект, както и с това на френския език като суперстрат. Граматическите единици се поднасят чрез самостоятелна и групова работа с диалектни текстове – наративи и диалози, илюстриращи реални ситуации и проблеми от ежедневния живот. В таксито, в ресторанта, в хотела или квартирното бюро, в университета и библиотеката, на пазара, на екскурзия, на кино, при лекаря или на празник у приятели – към всички ситуации са разработени и упражнения – структурни, парафразиращи и възпроизвеждащи автентични диалогови маркери, които помагат за затвърждаването на знанията по диалекта. В семинарите към дисциплината **«Мароканси диалект – първа част»** се работи с оригинални аудио-визуални материали, изпълнени от носители на езика. Курсът се провежда изцяло на арабски език / мароканси диалект.